

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadamain en la correspundenza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in decret federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validitad legala.

Lescha federala davart il princip da la trasparenza da l'administraziun (Lescha da trasparenza, LTrans)

dals 17 da december 2004 (versiun dal 1. da november 2023)

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra, sa basond sin l'artitgel 173 alinea 2 da la Constituziun federala¹, suenter avair gi' invista da la missiva dal Cussegl federal dals 12 da favrer 2003², concluda:

1. secziun Disposiziuns generalas

Art. 1 Intent ed object

Questa lescha ha l'intent da promover la trasparenza davart l'incarica, davart l'organisaziun e davart l'activitad da l'administraziun. Per quest intent gida ella ad infurmar la publicitad cun al garantir l'access a documents uffizials.

Art. 2 Champ d'applicaziun personal

¹ Questa lescha vala per:

- a. l'administraziun federala;
- b. las organisaziuns e las persunas da dretg public e privat externas a l'administraziun federala, uschenavant ch'ellas decreteschan actas u prendan disposiziuns d'emprima istanza en il senn da l'artitgel 5 da la Lescha federala dals 20 da december 1968³ davart la procedura administrativa (PA);
- c. ils Servetschs dal parlament.

² Questa lescha na vala betg per la Banca naziunala svizra e per l'Autoritad federala per la surveglianza dals martgads da finanzas.⁴

AS 2006 2319

¹ SR 101

² BBI 2003 1963

³ SR 172.021

⁴ Versiun tenor la cifra 1 da l'aggiunta da la LF dals 22 da zer. 2007 davart la surveglianza dals martgads da finanzas, en vigur dapi il 1. da schan. 2009 (AS 2008 5207; BBI 2006 2829).

³ Il Cussegl federal po excluder dal champ d'applicaziun da la lescha ulteriuras unitads da l'administraziun federala sco er ulteriuras organisaziuns e persunas externas a l'administraziun federala, sche:

- a. quai è necessari per adempir las incumbensas che las èn vegnidas surdadas;
- b. i vegniss fatg donn a lur cumpetitivitad tras la submissiun a questa lescha;
- c. las incumbensas che las èn vegnidas surdadas èn da pitschna impurtanza.

Art. 3 Champ d'applicaziun material

¹ Questa lescha na vala betg per:

- a. l'access a documents uffizials concernent:
 1. proceduras civilas,
 2. proceduras penals,
 3. proceduras da l'agid internaziunal giuridic ed uffizial,
 4. proceduras internaziunalas per reglar dispitas,
 5. proceduras da la giurisdicziun statale ed administrativa u
 6. proceduras da cumpromiss;
- b. il dretg d'ina partida da consultar las actas d'ina procedura administrativa d'emprima istanza.

² L'access a documents uffizials che cuntengnan datas persunalas dal petent, sa drizza tenor la Lescha federala dals 25 da settember 2020⁵ davart la protecziun da datas (LPD).⁶

Art. 4 Resalva da disposiziuns spezialas

Resalvadas restan las disposiziuns spezialas d'ulteriuras leschas federalas:

- a. che decleran tshertas infurmaziuns sco secretas; u
- b. che prevesan premissas che divergeschan da quellas previsas en questa lescha per l'access a tshertas infurmaziuns.

Art. 5 Documents uffizials

¹ Sco document uffizial chapeschan ins mintga infurmaziun:

- a. ch'è registrada sin tge purtader d'infurmaziuns ch'i saja;
- b. ch'è en possess da l'autorità, da la quala ella deriva u a la quala ella è vegnida communitgada; e
- c. che concerna l'adempliment d'ina incumbensa publica.

⁵ SR 235.1

⁶ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBl 2017 6941).

² Sco documents uffizials vegnan considerads er ils documents che pon vegnir procurids cun agid d'in tractament electronic simpel sin basa d'infurmaziuns registradas che satisfan a las pretensiuns tenor l'alinea 1 literas b e c.

³ Betg sco documents uffizials vegnan considerads ils documents:

- a. che vegnan utilisads d'ina autoritad per intents commerzials;
- b. che n'èn betg anc terminads; u
- c. ch'èn destinads ad in diever personal.

2. secziun Dretg d'access a documents uffizials

Art. 6 Princip da trasparenza

¹ Mintga persuna ha il dretg da consultar ils documents uffizials e da survegnir infurmaziuns da vart da las autoritads areguard il cuntegn dals documents uffizials.

² Ella po consultar ils documents al lieu ubain dumandar ina copia. La legislaziun davart il dretg d'autur resta resalvada.

³ Sch'in document uffizial è vegnì publitgà en in organ da publicaziun u sin ina pagina d'internet da la Confederaziun, vegn considerà il dretg tenor ils alineas 1 e 2 sco adempli.

Art. 7 Excepziuns

¹ Il dretg d'access a documents uffizials vegn limità, suspendì u refusà, sch'el po:

- a. pregiuditgar considerablmain la libra furmaziun da l'opiniun e da la voluntad d'ina autoritad suttamessa a questa lescha, d'in auter organ legislativ u amministrativ u d'ina istanza giudiziala;
- b. disturbar l'execuziun tenor las finamiras da mesiras concretas tras ina autoritad;
- c. periclitar la segirezza interna u externa da la Svizra;
- d. cumprometter ils interess da la politica exteriura u las relaziuns internaziunalas da la Svizra;
- e. cumprometter las relaziuns tranter la Confederaziun ed ils chantuns u tranter ils chantuns;
- f. periclitar ils interess da la politica economica u monetara da la Svizra;
- g. svelar secrets da professiun, da fatschenta u da fabricaziun;
- h. divulgar infurmaziuns ch'èn vegnidas communitgadas voluntarmain da terzas personas ad in'autoritad che aveva garantì da las tegnair secret.

² Il dretg d'access a documents uffizials vegn limità, suspendì u refusà, sch'el po pregiuditgar la sfera privata da terzas personas; excepziunalmain po dentant prevalair l'interess public a l'access.

Art. 8 Cas spezials

- ¹ I n'exista nagin dretg d'access a documents uffizials da la procedura da cunrapport.
- ² Ils documents uffizials dastgan vegnir rendids accessibels pir, cura che la decisiun politica u administrativa, per la quala els èn la basa, è vegnida prendida.
- ³ Il Cussegl federal po decider excepziunalmain che documents uffizials da la consultaziun dals uffizis na vegnan betg rendids accessibels er suenter la decisiun.
- ⁴ L'access a documents uffizials concernent posiziuns relativas a tractativas currentas e futuras è en mintga cas exclus.
- ⁵ L'access a rapports davart l'evaluaziun da la capacitad da prestaziun da l'administraziun federala e davart l'efficacitad da sias mesiras è garantì.

Art. 9⁷ Protecziun da datas personalas e da datas da personas giuridicas

- ¹ Documents uffizials che cuntengnan datas personalas u datas da personas giuridicas ston, sche pussaivel, vegnir anonimisads avant che vegnir consultads.
- ² Sche las dumondas d'access concernan documents uffizials che na pon betg vegnir anonimisads, ston ellas vegnir giuditgadas tenor l'artitgel 36 LPD⁸ en cas da datas personalas e tenor l'artitgel 57s da la Lescha dals 21 da mars 1997⁹ davart l'organisaiziun da la regenza e da l'administraziun en cas da datas da personas giuridicas. La procedura d'access sa drizza tenor la lescha qua avant maun.

3. secziun **Procedura d'access a documents uffizials****Art. 10** Dumonda d'access

- ¹ La dumonda d'access a documents uffizials sto vegnir drizzada a l'autorità che ha fatg il document u che l'ha survegnì sco adressata principala da terzas personas che na suttastattan betg a questa lescha.
- ² Il Cussegl federal po prevair ina procedura speziala per l'access a documents uffizials da las represchentanzas svizras a l'exteriur e da las missiuns tar organisaziuns internaziunalas.
- ³ La dumonda sto esser formulada en moda suffizientamain clera.
- ⁴ Il Cussegl federal regla ils detagls da la procedura:
 - a. el resguarda ils basegns spezials da las medias;
 - b. el po prevair autras modalitads d'access, nua ch'in grond dumber da dumondas sa referescha als medems documents;

⁷ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigor dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBl 2017 6941).

⁸ SR 235.1

⁹ SR 172.010

- c. el po prolungar ils termins da tractament per dumondas che pretendan in tractament che chaschuna ina lavur spezialmain gronda.

Art. 11¹⁰ Audiziun

¹ Sche l'autorità tira en consideraziun da conceder l'access a documents uffizials che pudessan violar la sfera privata da terzas persunas, en cas ch'els vegnan rendids accessibels, consultescha ella la terza persuna pertutgada e dat ad ella la chaschun da prender posiziun entaifer 10 dis.

² Ella infurmescha la persuna consultada davart sia posiziun pertutgant la dumonda d'access.

Art. 12 Posiziun da l'autorità

¹ L'autorità prenda posiziun uschè svelto sco pussaivel, en mintga cas dentant entaifer 20 dis suenter avair retschavi la dumonda.

² Il termin po vegnir prolungà excepziunalmain per 20 dis, sche la dumonda concerna documents voluminus, complexs u grevs da procurar. El vegn prolungà per la durada necessaria, sch'ina dumonda concerna documents uffizials che pudessan violar la sfera privata da terzas persunas, en cas ch'els vegnan rendids accessibels.¹¹

³ Sche la dumonda concerna documents uffizials che pudessan violar la sfera privata da terzas persunas, en cas ch'els vegnan rendids accessibels, suspenda l'autorità l'access, fin che la situaziun giuridica è sclerida.¹²

⁴ L'autorità infurmescha ils petents, sch'il termin vegn prolungà u sche l'access vegn limità u refusà ed inditgescha summaricamain ils motivs persuerer. L'infurmaziun e la motivaziun, sche l'access vegn limità u refusà, vegnan fatgas en scrit.

Art. 13 Mediazion

¹ Mintga persuna po far ina dumonda da mediazion:¹³

- a. sche l'access a documents uffizials vegn limità, suspendi u refusà ad ella;
- b. sche l'autorità n'ha betg preni posiziun davart sia dumonda entaifer il termin; u
- c. sche l'autorità vul conceder l'access cunter sia voluntad, suenter ch'ella è vegnida tadlada tenor l'artitgel 11.

¹⁰ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecciun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBl 2017 6941).

¹¹ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecciun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBl 2017 6941).

¹² Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecciun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBl 2017 6941).

¹³ La rectificaziun dals 30 da sett. 2022, publicada ils 25 da sett. 2023, concerna mo il text talian (AS 2023 538).

² La dumonda da mediaziun sto vegnir fatga en scrit a l'Incumbensà federal per la protecziun da datas e per la trasparenza (IFPDT) entaifer 20 dis sunter avair retschavi la posiziun da l'autorità u sunter la scadenza dal termin che stat a disposiziun a l'autorità per prender posiziun.¹⁴

³ Sch'ina mediaziun reussescha, è la procedura liquidada.

Art. 14 Recumandaziun

Sche la mediaziun na reussescha betg, consegna il IFPDT¹⁵, entaifer 30 dis sunter avair retschavi la dumonda da mediaziun, ina decleraziun en scrit a las personas participadas.

Art. 15 Disposiziun

¹ Il petent u la persuna consultada po pretender, entaifer 10 dis sunter avair retschavi la recumandaziun, ch'i vegnia decretada ina disposiziun tenor l'artitgel 5 da la Lescha federala dals 20 da december 1968¹⁶ davart la procedura administrativa.

² Dal rest decretescha l'autorità ina disposiziun, sch'ella vul – cuntrari a la recumandaziun:

- a. limitar, suspender u refuser il dretg d'access ad in document uffizial;
- b.¹⁷ conceder l'access ad in document uffizial che pudess violar la sfera privata da terzas personas, en cas ch'el vegn rendì accessibel.

³ La disposiziun sto vegnir decretada entaifer 20 dis sunter avair retschavi la recumandaziun u la dumonda da decisiun tenor l'alinea 1.

Art. 16¹⁸ Recurs

¹ La procedura da recurs sa drizza tenor las disposiziuns generalas davart l'organizaziun giudiziala.

² Las autoritads da recurs han er access a documents uffizials ch'èn suttamess a l'obligaziun da tegnair secret.

¹⁴ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBI 2017 6941).

¹⁵ Expressiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBI 2017 6941). Questa midada è vegnida resguardada en l'entir decret.

¹⁶ SR 172.021

¹⁷ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBI 2017 6941).

¹⁸ Versiun tenor la cifra 7 da l'aggiunta da la LF dals 17 da zer. 2005 davart il TAF, en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS 2006 2197 1069; BBI 2001 4202).

Art. 17 Access gratuit a documents uffizials¹⁹

¹ En proceduras per l'access a documents uffizials na vegnan incassadas naginas taxas.²⁰

² Excepcziunalmain pon vegnir incassadas taxas, sche l'elavuraziun d'ina dumonda d'access chaschuna spezialmain blera lavur per l'autorità. Il Cussegl federal regla ils detagls e fixescha la tariffa da taxas per la lavur impundida. L'autorità infurmescha ordavant il petent davart l'intenziun d'incassar ina taxa sco er davart l'autezza da questa taxa.²¹

³ En proceduras da mediaziun (art. 13) ed en proceduras per decretar ina disposiziun (art. 15) na vegnan mai incassadas taxas.²²

⁴ Per consegnar rapports, brochuras u auters stampats e purtaders d'infurmaziuns po en mintga cas vegnir incassada ina taxa.

4. secziun II IFPDT**Art. 18** Incumbensas e cumpetenzas

Tenor questa lescha ha il IFPDT en spezial las suandantas incumbensas e cumpetenzas:²³

- a.²⁴ el maina la procedura da mediaziun (art. 13) e fa ina recumandaziun, sch'ina mediaziun na reussescha betg (art. 14);
- b.²⁵ el infurmescha – d'uffizi u sin dumonda da persunas privatas e d'autoritads – davart las modalitads da l'access a documents uffizials;
- c.²⁶ el po s'exprimer davart ils sbozs da decrets e davart las mesiras da la Confederaziun che concernan considerablmain il princip da trasparenza.

¹⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 30 da sett. 2022, en vigur dapi il 1. da nov. 2023 (AS 2023 584; BBl 2020 8337, 9369).

²⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 30 da sett. 2022, en vigur dapi il 1. da nov. 2023 (AS 2023 584; BBl 2020 8337, 9369).

²¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 30 da sett. 2022, en vigur dapi il 1. da nov. 2023 (AS 2023 584; BBl 2020 8337, 9369).

²² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 30 da sett. 2022, en vigur dapi il 1. da nov. 2023 (AS 2023 584; BBl 2020 8337, 9369).

²³ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta I da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBl 2017 6941).

²⁴ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta I da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBl 2017 6941).

²⁵ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta I da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBl 2017 6941).

²⁶ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta I da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBl 2017 6941).

Art. 19 Evaluaziun

¹ Il IFPDT evaluescha l'applicaziun, l'efficacitad ed en spezial ils custs che vegnan chascunads tras l'execuziun da questa lescha e fa regularmain in rapport per mauns dal Cussegl federal.

² In emprim rapport davart ils custs che resultan tras l'execuziun da questa lescha sto vegnir suttaless al Cussegl federal entaifer 3 onns suenter l'entrada en vigur da questa lescha.

³ Ils rapports dal IFPDT vegnan publitgads.

Art. 20 Dretgs d'obtegnair infurmaziuns e da consultar documents

¹ En il rom da la procedura da mediaziun ha il IFPDT er access a documents uffizials ch'èn suttaless a l'obligaziun da tegnair secret.

² Il IFPDT è suttaless al secret d'uffizi en la medema dimensiun sco las autoritads che concedan access a documents uffizials u che dattan infurmaziuns ad el.²⁷

5. secziun Disposiziuns finalas**Art. 21** Execuziun

Il Cussegl federal po en spezial decretar disposiziuns davart:

- a. la gestiun dals documents uffizials;
- b. l'infurmaziun davart ils documents uffizials;
- c. la publicaziun dals documents uffizials.

Art. 22 Midada dal dretg vertent

La midada dal dretg vertent vegn reglada en l'agiunta.

Art. 23 Disposiziun transitorica

Questa lescha vegn applitgada per ils documents uffizials ch'èn vegnids fatgs u retschavids d'ina autoritad suenter ch'ella è entrada en vigur.

Art. 23a²⁸ Disposiziun transitorica da la midada dals 30 da settember 2022

Per dumondas ch'èn pendentas il mument da l'entrada en vigur da la midada dals 30 da settember 2022 vegn applitgà il dretg vertent.

²⁷ Versiun tenor la cifra II 10 da l'agiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBI 2017 6941).

²⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 30 da sett. 2022, en vigur dapi il 1. da nov. 2023 (AS 2023 584; BBI 2020 8337, 9369).

Art. 24 Referendum ed entrada en vigur

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

Data da l'entrada en vigur: 1. da fanadur 2006²⁹

²⁹ COCF dals 24 da matg 2006.

Agiunta
(art. 22)

Midada dal dretg vertent

Las leschas qua sutvart vegnan midadas sco suonda:

...³⁰

³⁰ Las midadas pon vegnir consultadas en la AS **2006** 2319.